

Ю. В. Жерновий

ІМІТАЦІЙНІ МОДЕЛІ НАДІЙНОСТІ

Практикум з використання GPSS World

Житомир
ДП «Житомир-Роліграф»
2020

УДК 681.3.06+519.217

ББК 32.973я73

Ж59

Ж 59 Жерновий Ю. В.

Імітаційні моделі надійності: Практикум з використання GPSS World. – Житомир: ДП «Житомир-Poligraf», 2020. – 168 с.

У навчальному посібнику подано короткі відомості з теорії надійності і приклади обчислення показників надійності невідновлюваних та відновлюваних систем за допомогою аналітичних і імітаційних моделей. Для кожної задачі наведено текст і опис моделі GPSS World і дано порівняння результатів аналітичного та імітаційного моделювання. Книга буде корисною студентам і аспірантам, що вивчають теорію надійності, а також фахівцям, які цікавляться питаннями побудови імітаційних моделей випадкових процесів.

УДК 681.3.06+519.217

ББК 32.973я73

© Жерновий Ю. В.

© ДП «Житомир-Poligraf», 2020

Зміст

ВСТУП	5
1 АНАЛІЗ НАДІЙНОСТІ НЕВІДНОВЛЮВАНИХ СИСТЕМ	10
1.1 Система з послідовним з'єднанням елементів	10
1.1.1 Аналітична модель.....	10
1.1.2 Імітаційна модель.....	11
1.2 Система з паралельним з'єднанням елементів	19
1.2.1 Аналітична модель.....	19
1.2.2 Імітаційна модель.....	20
1.3 Система типу “r з n”	26
1.3.1 Аналітична модель.....	26
1.3.2 Імітаційна модель системи “два з чотирьох”	26
1.3.3 Імітаційна модель системи “три з п'яти”	32
1.3.4 Імітаційна модель системи “два з трьох+четвертий”	43
1.4 Резервування заміщенням	48
1.4.1 Аналітична модель.....	48
1.4.2 Імітаційна модель.....	49
1.5 Загальне резервування з постійно увімкненим резервом	51
1.5.1 Аналітична модель.....	51
1.5.2 Імітаційна модель.....	52
1.6 Загальне резервування заміщенням	55
1.6.1 Аналітична модель.....	55
1.6.2 Імітаційна модель.....	55
1.7 Роздільне резервування з постійно увімкненим резервом	59
1.7.1 Аналітична модель.....	59
1.7.2 Імітаційна модель.....	60
1.8 Роздільне резервування заміщенням	63
1.8.1 Аналітична модель.....	63
1.8.2 Імітаційна модель.....	64
1.9 Надійність систем складної структури	66
1.9.1 Аналітична модель.....	66
1.9.2 Імітаційна модель.....	67
2 АНАЛІЗ НАДІЙНОСТІ ВІДНОВЛЮВАНИХ СИСТЕМ	79
2.1 Система без резерву	79
2.1.1 Аналітична модель.....	79

2.1.2 Імітаційна модель.....	80
2.2 Двоелементна система з паралельним з'єднанням і відсутністю черги на ремонт	86
2.2.1 Аналітична модель.....	86
2.2.2 Імітаційні моделі.....	88
2.2.3 Випадок елементів однакової надійності	95
2.3 Двоелементна система з паралельним з'єднанням і наявністю черги на ремонт	102
2.4 Резервування заміщенням для одноелементної системи	107
2.4.1 Два канали ремонту.....	107
2.4.2 Один канал ремонту	113
2.5 П'ятиелементна система з паралельним з'єднанням	116
2.5.1 Чотири канали ремонту.....	116
2.5.2 П'ять каналів ремонту	122
2.6 Система “три з п'яти” з трьома каналами ремонту.....	127
2.7 Роздільне резервування заміщенням для системи з послідовним з'єднанням двох елементів і трьома каналами ремонту	133
2.8 Роздільне резервування заміщенням для системи з послідовним з'єднанням трьох елементів і п'ятьма каналами ремонту	138
2.9 Роздільне резервування заміщенням для системи з паралельним з'єднанням трьох елементів і п'ятьма каналами ремонту	146
2.10 П'ятиелементна відновлювана система з послідовним з'єднанням	153
2.10.1 Елементи припиняють роботу на час простою	153
2.10.2 Елементи не припиняють роботу на час простою.....	158
Список літератури.....	167